

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на земеделието
Дирекция „Растениевъдство“

Международен обзор на пазарите на зърнени и маслодайни култури, октомври 2023 г.

Производство, предлагане и потребление на основните зърнени култури

В доклада за месец октомври анализаторите от „Стратиджи грейнс“ прогнозира за стопанската 2023/24 година в страните от ЕС27 увеличение на производството на пшеница и царевица, а намаление при ечемика спрямо предходния месец. За месеца очакваните количества произведена продукция се разпределят, както следва: за мека и твърда пшеница - 132,90 млн. тона, увеличение с 0,60 млн. тона на нивата спрямо септември; царевица – 60,60 млн. тона, увеличение с 1,00 млн. тона на количествата спрямо предходния месец; ечемик - 47,20 млн. тона, намаление с 0,20 млн. тона на месечна база.

На годишна база прогнозата на „Стратиджи грейнс“ за производството на мека и твърда пшеница е да се увеличи с 0,30% (+0,40 млн. тона) - 132,50 млн. тона 2022/2023 г. и 132,90 млн. тона 2023/2024 г.; за ечемика се очаква намаление на производството с 8,90% (-4,20 млн. тона) - 51,40 млн. тона 2022/2023 г. и 47,20 млн. тона 2023/2024 г.; при царевичата за зърно прогнозата е за увеличение с 15,87% (+8,30 млн. тона) - от 52,30 млн. тона 2022/2023 г. на 60,60 млн. тона 2023/2024 г.

Засетите площи с основни зърнени култури на територията на ЕС27 се прогнозира да достигнат до общо 40,41 млн. ха – намаление с 0,54 млн. ха за 2023/2024 година, спрямо 2022/2023 година - 40,95 млн. ха.

Запасите от зърнени култури на територията на ЕС27 се увеличават с 1,20 млн. тона и възлизат на 24,60 млн. тона за октомври месец, при 23,40 млн. тона предходния месец.

По отношение на световното производство за основните зърнени култури (пшеница, царевица и ечемик), за 2023/2024 година от „Стратиджи грейнс“ прогнозира производство, възлизащо на 2 064,00 млн. тона. На месечна база се отчита увеличение от 4,00 млн. тона. (2 060,00 млн. тона септември и 2 064,00 млн. тона месец октомври). На годишна база, производството на основни зърнени култури в световен аспект отчита увеличение от 43,60 млн. тона (2 064,00 млн. тона за 2023/2024 и 2 020,40 млн. тона за 2022/2023 година).

Крайните световни запаси от пшеница, царевица и ечемик се увеличават с 2,50 млн. тона на месечна база и се прогнозира на 542,20 млн. тона (539,70 млн. тона през септември месец).

В основните световни производствени райони се очаква засетите площи с основните зърнени култури за маркетинговата 2023/2024 година да се увеличат със 7,40 млн. ха на годишна база до 472,39 млн. ха, при 464,99 млн. ха за маркетинговата 2022/2023 година.

Пшеница

Прогнозата на Американския департамент по селско стопанство (USDA) за октомври е в размер на 783,43 млн. тона, по отношение на очакваното глобално производство на пшеница. Това е намаление от 3,91 млн. тона (-0,50%) спрямо септември (787,34 млн. тона), като завишение на реколтата се очаква в САЩ (+2,11 млн. тона, +4,49%), а намаление в Австралия (-1,50 млн. тона, -5,77%), Бразилия (-0,50 млн. тона, -4,85%), Етиопия (-2,00 млн. тона, -26,67%) и Казахстан (-2,00 млн. тона, -13,33%). В останалите производствени райони ЕС, Канада, Русия, Украйна, Индия, Китай, Аржентина и Великобритания се запазват на нивата от предходния месец. Очакваните крайни световни запаси от пшеница са със занижена оценка през октомври с 0,49 млн. тона и са 258,12 млн. тона (258,61 млн. тона за септември).

Оценки за реколтата от пшеница за по-важните производствени региони в света, млн. тона, според оценката на USDA

Регион	2021/22	2022/23	2023/24 прогноза Септември	2023/24 прогноза Октомври
В света	780,25	788,50	787,34	 783,43
ЕС	138,24	134,34	134,00	 134,00
САЩ	44,80	44,90	47,20	 49,31
Канада	22,42	33,82	31,00	 31,00
Русия	75,16	92,00	85,00	 85,00
Украйна	33,01	20,90	22,50	 22,50
Индия	109,59	104,00	113,50	 113,50
Китай	136,95	137,72	137,00	 137,00
Аржентина	22,15	12,55	16,50	 16,50
Австралия	36,24	39,00	26,00	 24,50
Великобритания	13,99	15,54	14,75	 14,75
Бразилия	7,70	10,60	10,30	 9,80
Етиопия	5,52	5,80	7,50	 5,50
Казахстан	11,81	16,40	15,00	 13,00

Източник: USDA, Reports „World Agricultural Supply and Demand Estimates“, October 2023.

Ечемик

Прогнозата на USDA за октомври относно световното производство на ечемик е 141,77 млн. тона и показва намаление с 0,12 млн. тона, -0,08%, (141,89 млн. тона през септември). Общото намаление в световното производство на ечемик се дължи главно на намалените добиви в реколтите на Австралия (-0,30 млн. тона, или -3,00%) и Казахстан (-0,30 млн. тона, или -10,00%). Увеличение на производството се прогнозира в ЕС (+0,20 млн. тона, или +0,41%), САЩ (+0,11 млн. тона, или +2,81%) и Украйна (+0,10 млн. тона, или +1,75%). В Канада, Русия, Великобритания и Аржентина очакваното производство на ечемик се запазва на нивата от предходния месец. Световните запаси отчитат увеличение с 0,24 млн. тона и са прогнозирани на нива от 17,60 млн. тона октомври (17,36 млн. тона септември).

За световното производство на ечемик в анализите на „Стратиджи Грейнс“ през този месец се очаква намаление в производството на годишна база и без изменение на месечна. За месец октомври 2023/24, прогнозните количества за производство на ечемик в света са за 140,30 млн. тона (140,30 млн. тона предходния месец), запазване на нивата от предходния месец. Спрямо стопанската 2022/2023 година (152,20 млн. тона) намалението в производството на ечемик е 11,90 млн. тона.

В основните световни производствени райони се очаква засетите площи с ечемик да намалее до 47,01 млн. ха за маркетинговата 2023/2024 година, при 47,14 млн. ха за маркетинговата 2022/2023 година, или с 0,13 млн. ха.

Оценки за реколтата от ечемик за по-важните производствени региони в света, млн. тона, според оценката на USDA

Регион	2021/22	2022/23	2023/24 прогноза Септември	2023/24 прогноза Октомври
В света	145,40	151,99	141,89	↓ 141,77
ЕС	52,05	51,79	48,45	↑ 48,65
САЩ	2,62	3,80	3,92	↑ 4,03
Канада	6,98	9,99	8,00	↔ 8,00
Русия	17,51	21,50	19,50	↔ 19,50
Украйна	9,92	6,18	5,70	↑ 5,80
Великобритания	6,96	7,39	7,15	↔ 7,15
Австралия	5,30	14,10	10,00	↓ 9,70
Аржентина	4,04	4,50	5,30	↔ 5,30
Казахстан	2,37	3,29	3,00	↓ 2,70

Източник: USDA, Reports „World Agricultural Supply and Demand Estimates“, October 2023.

Царевица

USDA предвиждат световната продукция от царевица за октомври да се увеличи с 0,18 млн. тона, +0,02% (1 214,29 млн. тона септември при 1 214,47 млн. тона октомври).

Увеличение на производството се предвижда в Аржентина (+1,00 млн. тона, или +1,85%) и ЕС (+0,30 млн. тона, или +0,51%), а намаление в САЩ (-1,77 млн. тона, или -0,46%). В останалите производствени райони Канада, Бразилия, Украйна, Китай, Русия, Южна Африка и Индия, прогнозното производство се запазва на нивата от предходния месец. Намаляват се прогнозираните крайни световни запаси от царевица, като те са с оценка да достигнат нива от 312,40 млн. тона през октомври, при равнище от 313,98 млн. тона за септември – намаление с 1,58 млн. тона.

Оценка за реколтата от царевица за по-важните производствени региони в света, млн. тона, според оценката на USDA

Регион	2021/22	2022/23	2023/24 прогноза Септември	2023/24 прогноза Октомври
В света	1 218,70	1 150,73	1 214,29	↑ 1 214,47
САЩ	382,89	348,75	384,42	↓ 382,65
Канада	14,61	14,54	15,30	↔ 15,30
Аржентина	49,50	35,00	54,00	↑ 55,00
Бразилия	116,00	132,00	129,00	↔ 129,00
ЕС	71,37	52,97	59,40	↑ 59,70
Украйна	42,13	27,00	28,00	↔ 28,00
Китай	272,55	277,20	277,00	↔ 277,00
Русия	15,23	15,83	14,60	↔ 14,60
Южна Африка	16,14	17,00	16,80	↔ 16,80
Индия	33,73	36,00	34,30	↔ 34,30

Източник: USDA, Reports „World Agricultural Supply and Demand Estimates“, October 2023.

Маслодайни култури

Анализаторите от USDA очакват глобалната реколта от **всички маслодайни семена да намалее с 0,23% или с 1,53 млн. тона на месечна база** до размер от 659,36 млн. тона през октомври при 660,89 млн. тона през септември, което се дължи на занижените реколти в Канада, САЩ, Индия, Австралия и др.

Световните запаси от маслодайни семена за октомври месец се прогнозира на 131,88 млн. тона, стойности с 3,73 млн. тона по-ниски от септември (135,61 млн. тона).

Производството на соя в глобален план се очаква да достигне 399,50 млн. тона през октомври месец, при 401,33 млн. тона септември, което е намаление с 1,83 млн. тона, или с 0,45%. Занижена реколта се очаква в САЩ и Индия, а в останалите основни производствени райони се запазва на нивата от предходния месец. Крайните световни запаси от соя през октомври (115,62 млн. тона) се намаляват с 3,63 млн. тона спрямо септември (119,25 млн. тона). Обработваемите площи се прогнозира да се увеличат през този месец с 0,25 млн. ха и от 138,98 млн. ха през септември да достигнат до 139,23 млн. ха октомври.

При рапицата, се наблюдава намаление на производството с 0,14 млн. тона, 0,17% на месечна база. Произведените прогнозни количества за октомври са 85,04 млн. тона, а за септември - 85,18 млн. тона.

При реколтата от слънчоглед, по данни на USDA в световен мащаб за септември се наблюдава увеличение от 0,57 млн. тона, или с 1,03% на месечна база. От 55,85 млн. тона през септември на 56,42 млн. тона октомври. Увеличение на производството на месечна база се очаква в Аржентина - от 3,90 млн. тона на 4,70 млн. тона (+0,80 млн. тона, или с +20,51%), а намаление в САЩ - от 1,04 млн. тона на 1,00 млн. тона (-0,04 млн. тона, или с -3,40%), Турция - от 1,60 млн. тона на 1,55 млн. тона (-0,05 млн. тона, или с -3,13%) и Казахстан - от 1,30 млн. тона на 1,20 млн. тона (-0,10 млн. тона, или с -7,69%). В останалите производствени райони (ЕС, Русия, Украйна и Китай) производството на слънчоглед се запазва на нивата от предходния месец. Световните реколтирани площи от слънчоглед се увеличават на месечна база с 0,33 млн. ха и се прогнозира на 28,43 млн. ха за октомври при 28,10 млн. септември.

Оценка за реколтата от слънчоглед в света, млн. тона

Регион	2021/22	2022/23	2023/24 прогноза Септември	2023/24 прогноза Октомври
В света	56,95	51,66	55,85	↑ 56,42
ЕС	10,29	9,29	10,65	↔ 10,65
Русия	15,57	16,25	17,50	↔ 17,50
Украйна	17,50	11,20	14,00	↔ 14,00
Аржентина	4,05	4,50	3,90	↑ 4,70
САЩ	0,86	1,28	1,04	↓ 1,00
Китай	2,42	2,37	2,25	↔ 2,25
Турция	1,75	1,90	1,60	↓ 1,55
Казахстан	1,03	1,30	1,30	↓ 1,20

Източник: USDA, Reports „Oilseeds: World markets and trade“, October 2023.

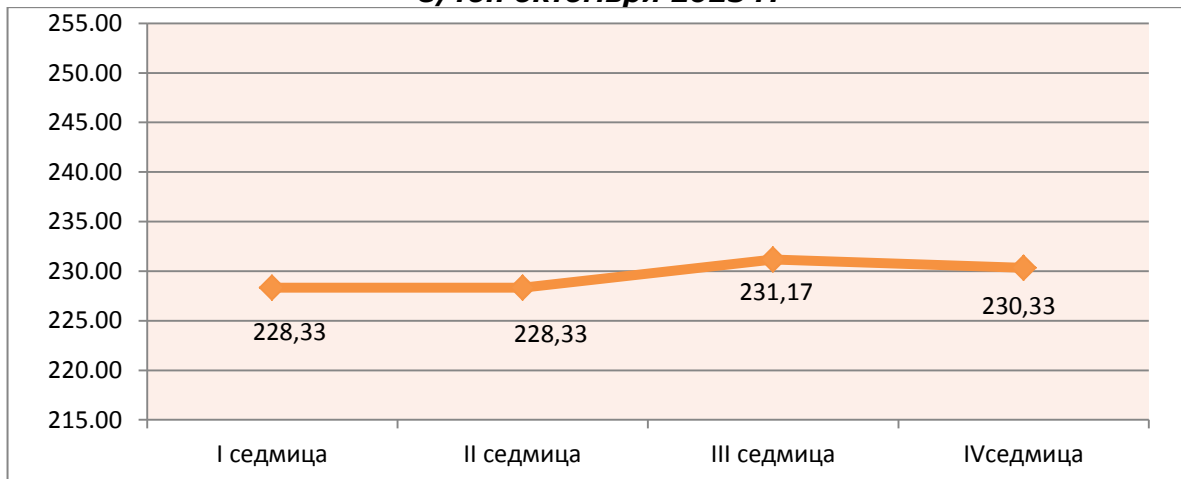
Търговия и цени

Физически пазар

Средната FOB цена на **пшеницата** на пристанище Руан за месец октомври от настоящата година е 229,54 €/тон - увеличение с 2,66 €/тон на месечна база (226,88 €/тон средна цена за септември месец). FOB цената този месец е с увеличение от 2,00 €/тон (от 228,33 €/тон до 230,33 €/тон).

При **пшеницата** с произход Украйна и Русия, със съдържание на протеини от 12,5% няма данни за търговия и цени.

**Движение на средната месечна FOB цена на пшеница – Руан
€/тон октомври 2023 г.**

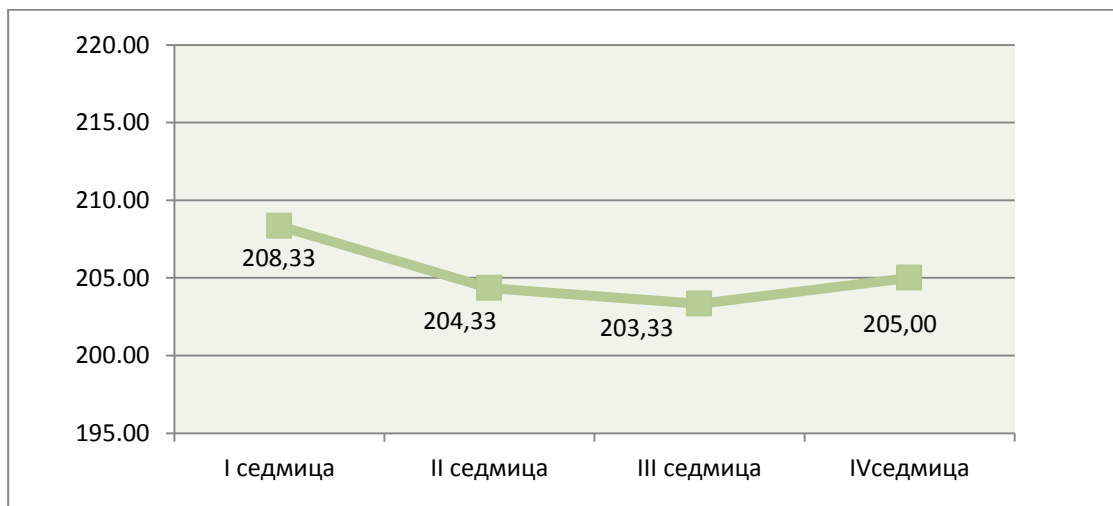

Източник: www.Agritel

FOB цената на **ечемика** на пристанище Руан е с намаление (-2,67 €/тон) през месец октомври (от 212,00 €/тон в началото на месеца до 209,33 €/тон в края). Средната месечна стойност се намалява на месечна база с 3,79 пункта и е 211,67 €/тон за октомври при 215,46 €/тон през септември месец. **За украинския фуражен ечемик** няма данни за търговия и цени.

В ценовите равнища на **царевичата** на пристанището в Бордо, през месеца се отчита низходяща тенденция (-3,33 €/тон), а средната цена за периода е 205,25 €/тон и показва намаление от 9,75 €/тон - нива от 215,00 €/тон през август.

Движение на средната месечна FOB цена на царевича Бордо, €/тон, октомври 2023 г.

Източник: www.Agritel

Цената на **маслодайния слънчоглед** през месеца на пристанище Сен Назер е с възходящи (-5,00 €/тон) ценови нива (от 393,33 €/тон до 398,33 €/тон), а средната цена за месеца е 391,67 €/тон.

Движение на средната месечна FOB цена на слънчоглед Сен Назер €/тон, октомври 2023 г.

Източник: www.Agritel

Средната цена за октомври месец за **рапицата** на пристанище Мозел е 421,79 €/тон, при 445,21 €/тон през септември, което е намаление с 23,42 €/тон на месечна база. В рамките на месеца, цената на рапицата е с намаление от 23,50 €/тон.

Движение на средната месечна FOB цена на рапица – Мозел €/тон, октомври 2023 г.

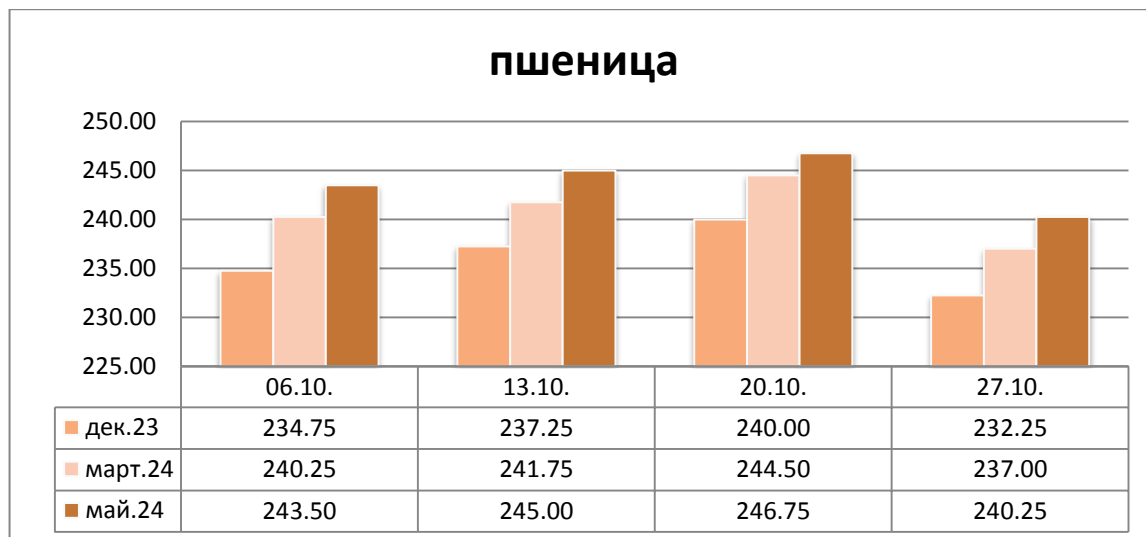

Източник: www.Agritel

Фючърсен пазар

На фючърския пазар при пшеницата за доставка декември 2023 г. се наблюдава намаление на котировките с 2,50 €/тон. (от 234,75 €/тон в началото на месеца до 232,25 €/тон в края). Средната фючърсна цена за месец декември е 236,06 €/тон.

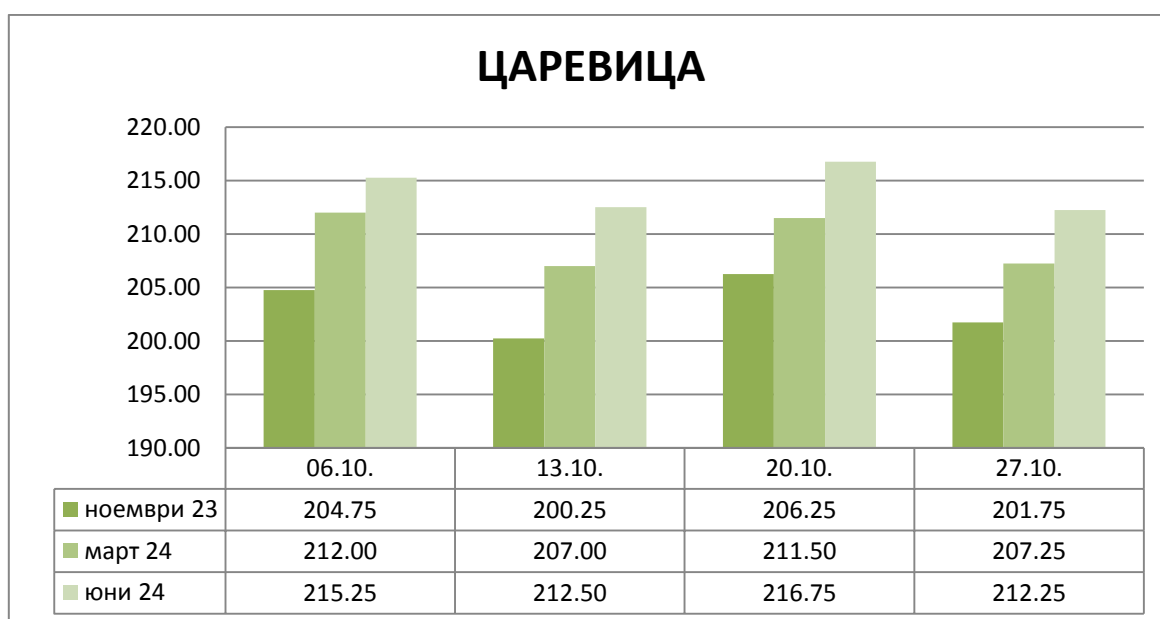
Пшеница EURONEXT, ПАРИЖ €/t, октомври 2023

Източник: www.Agritel

На европейския фючърсен пазар за доставка ноември 2023 г., царевицата стартира с цена от 204,75 €/тон. В края на разглеждания период достига до нива на търговия от 201,75 €/тон – намаление на котировките с 3,00 пункта. Средната фючърсна цена за месец ноември е 203,25 €/тон.

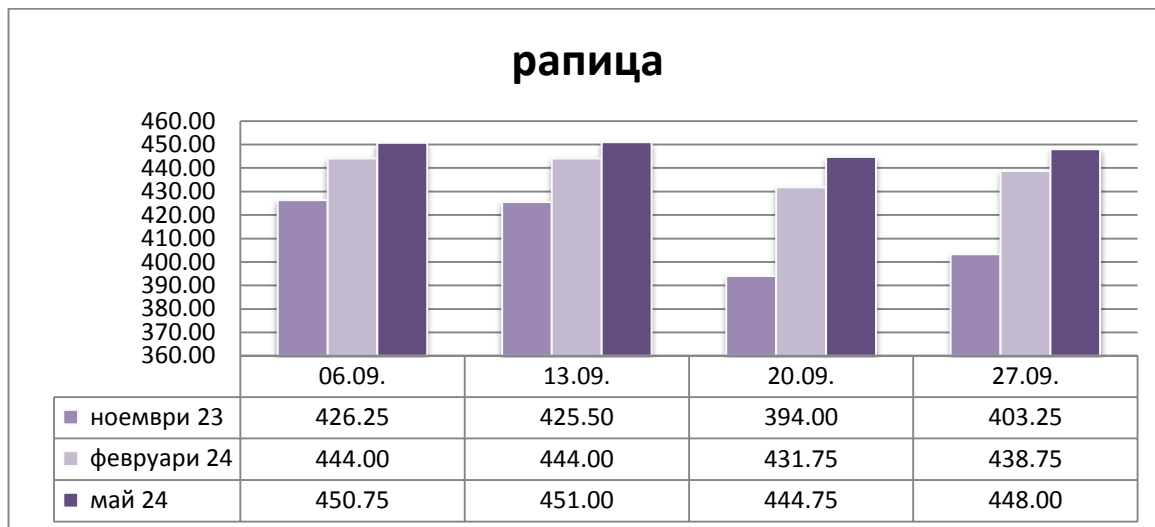
Царевица EURONEXT, ПАРИЖ €/t, октомври 2023

Източник: www.Agritel

Средната фючърсна цена за месец ноември 2023 г. за рапицата е 412,25 €/тон, за месец февруари 2024 г. – 439,63 €/тон, респективно през месец май 2024 г. – 448,63 €/тон.

Рапица EURONEXT, ПАРИЖ €/t, октомври 2023

Източник: www.Agritel

Международни търгове

През месец октомври 2023 г. бяха проведени следните по-важни търгове:

ИЗБРАНИ СТРАНИ С ПО-ГОЛЕМИ ТЪРГОВЕ	КУЛТУРА	КОЛИЧЕСТВО /ТОН/	ЦЕНА ДОЛАР/ТОН C&F	ПРОИЗХОД	СРОК НА ДОСТАВКА
Алжир	царевица	60 000	255,00	Аржентина	01.11.- 30.11.2023г.
Южна Корея	царевица	136 000	254,15	ЕС, Южна Америка	01.02.- 29.02.2024г.
Алжир	ечемик	30 000	219,50	Бразилия	01.11 – 30.11.2023г.
Тайланд	фуражна пшеница	60 000	265,80	Русия	01.01.- 31.01.2024г.
Тунис	твърда пшеница	100 000	415,00	Произволен произход	01.11.- 30.11.2023г.
Египет	мека пшеница	480 000	265,00	Русия	01.12.23 – 29.02.2024.
Египет	мека пшеница	300 000	276,00	Русия	01.12.- 30.12.2023г.
Египет	мека пшеница	120 000	277,70	Румъния	01.12.- 30.12.2023г.
Египет	мека пшеница	50 000	277,00	България	01.12.- 30.12.2023г.
Южна Корея	царевица	65 000	252,40	Произволен произход	01.01 – 15.02.2024.
Тайван	мека пшеница	52 000	270,10	САЩ	10.12.- 30.12.2023г.
Бангладеш	мека пшеница	50 000	295,00	Русия	01.12.- 30.12.2023г.

Източник: Zarnoborsa, *Oktober 2023*

- Конкуренцията от страна на руския и украинския износ остава доминиращият фактор, особено след като доставките са възобновени в пристанищата на Одеса. Временният черноморски коридор на Украйна поднови работата си и към 27.10.2023 на входа му има 27 кораба и 54 на изхода.

- През периода 01.07 – 30.10.2023 от Украйна са изнесени 8,904 млн. тона зърно (12,913 година по-рано).

- През периода 1 – 30 октомври износът на зърно от Русия е бил 5,35 млн. тона (-15% спрямо октомври 2022), в т.ч. пшеница 4,753 млн. тона (-15%), царевица 299,500 тона и ечемик 270,000 тона.

- Русия и Китай са подписали договор за доставка на 70 млн. тона зърнени и маслени култури на стойност 25,7 милиарда USD. Договорът ще се изпълнява 12 години, а коридорът за доставки е сухопътен.

- През 2023/24 реколтата от соя в Русия ще достигне 6,2 млн. тона (6,0 през 2022/23).

- Според СовЕкон през октомври износът на пшеница от Русия ще достигне 3,9 – 4,4 млн. тона (4,5 млн. тона през октомври 2022, 5,0 през септември 2023, 5,3 през август 2023).

- Според прогноза на Зърнената борса в Росарио през 2023/24 реколтата от пшеница в Аржентина ще достигне 14,3 млн. тона (-0,7 млн. тона спрямо предходната оценка). Реколтата от соя ще бъде 50 млн. тона (+30 млн. тона спрямо 2022/23).

- От Зърнената борса в Буенос Айрес са понижали прогнозата си за пшеничната реколта 2023/24 в Аржентина с 2% до 16,2 млн. тона. Очаква се и по-малка царевична реколта предвид сухото време.

- Поради недостиг на финансиране през 2024/25 площите със зимни култури в Украйна ще се понижат с 20% спрямо 2023/24.

- От началото на сезона до 15.10.2023 от ЕС са изнесени 8,81 млн. тона мека пшеница (-22% спрямо 2022/23), ечемик 2,31 млн. тона (-10% спрямо 2022/23). Най-големи износителки на пшеница са Румъния 2,48 млн. тона, Франция 1,78 млн. тона, Полша 1,58 млн. тона, България 937,000 тона, Литва 763,000 тона. Основни купувачи на пшеница са Мароко 1,53 млн. тона, Нигерия 960,000 тона, Алжир 783,000 тона, ЮАР 543,000 тона, Южна Корея 452,000 тона.

- Румъния и България съвместно разминират акватория от Черно море около техните брегове с цел осигуряване безпроблемен достъп на украински кораби превозващи зърно и други товари. От българска страна участват 6 кораба, а от румънска един кораб. Операцията се провежда в съкратени срокове.

- В края на 2023 Румъния ще повиши възможностите за износ на украинско зърно от 2 млн. тона на 4 млн. тона месечно.

- От 01.11.2023 експортното мито на руското слънчогледово масло продължава да бъде нулево както и през последните пет месеца. Митото за слънчогледовия шрот ще бъде 5,773.1 рубли/тон (7,519.6 през септември).

- Според данни на Европейската комисия през периода 01.07 – 22.10.2023 износът на мека пшеница от ЕС достига 9.33 млн. тона, което е с 22% по-малко от 2022/23.